

Largo Caballero atsistatydino. Nauja vyriausybė

Albanijoje buvo sukilimas

S. Rusijoje pasmerkti vokiečių snipai

Juan Negrin'as pakeitė Largo Caballero

Pernambuco gubernatoriui ruošiamą bylą

Pernambuco gubernatoriui Lima Cavalcanti yra ruošiamą byla. Jis kaltinamas komunizme. Gubernatorius pašauktas į Rio tardymus.

Brazilijos atradimo paminklas

Bahia estado vyriausybė projektuojama pastatyti Porto Seguro mieste didelį paminklą Brazilijos atradimo paminėjimui. Paminklas kaštuosias apie 300 kontų.

Chermont kalbėjo senate

Senatorius Chermont apie metus laiko sedėjo kalėjime ir laukė teismo. Jis, su kitais parlamento atstovais, buvo kaltinamas komunizme. Teismas senatorių išteisino ir išėjęs iš kalėjimo Chermont pirmą sykį kalbėjo senate geg. 18 d. Kalbėjo apie areštus, blogą policijos elgesį su kaliniiais ir viešai pareiškė solidarumą areštuotiesiems.

Ekonominė pasaulio būklė

Tautų Sąjungos statistikos biuletėnis rašo, kad bendra pasaulio ekonominė būklė, ypač pramonės srityse, žymiai yra pagerėjusi ir turi tendencijos dar kilti.

Italijos sunkus pragyvenimas

Italijoje gyvenimas ir taip buvo sunkus, bet po karo su abisiniais dar labiau pasunkėjo. Maisto produktų kaina be galo aukšta, darbininkų uždarbiai maži. Valstybės išdėsa ištūstėjo ir deficitas sudaro 1,555,000 lirų.

Dar viena didelė lėktuvo katastrofa

Francūzų hidroplanas "Liore Olivier", kuriuo važiuo 10 žmonių, užsidėgė ore ir nukrito. 5 keleiviai užsimo, kiti sužaiesti.

Areštai Sov. Rusijoje

Iš Maskvos pranešama, kad Sov. Rusijoje tapo suareštuota daug žymių komunistų vadų, kaip: Javikon, Kotov, Antoškin, Milikustin ir k. Visi areštuotieji turėjo užsėmę aukštas vietas.

Atentatas prieš gen. Franco?

Anglų spaudoje pasirodė žinia apie atentatą prieš gen. Franco Salamance mieste. Tačiau, teji žinia tapo greitai atšaukta.

Kaltina vyriausybinius

Ispanijos nacionalistai kaltina vyriausybinius, kad pastarieji apšaudė miestuką Amaribietą, susprogdino jį visai ir sukilėlius paliko tik krūva griūvelių.

Meksikos darbininkai žada streikuoti

Meksikos žibalo kompanijų darbininkai žada išeiti streikan gegužės 28 d., jei nepakels jiems algų, neįves 40 valandų darbo savaitę ir neduos darbininkams apmokamų atostogų.

Ispanijos vyriausybė įvyko kri- zis, pereitos savaitės pabaigoje atsistatydino vyriausybės galva Largo Caballero. Kas vertė Largo Caballero atsistatydinti tokiam momente, knomet visame Ispanijos krašte eina pavėlęs karas, neišku. Respublikos prezidentas Azaña buvo pavadęs Largo Caballero sudaryti naują vyriausybę, tačiau jis nesutiko. Tad naują vyriausybę sudarė Juan Negrin, Ispanijos socialistų (Indalecio Prieto) partijos narys. Ispanijos respublikonų ir katalikų partijų vadai Martines Barrios ir Irurjo pareiškė, kad jų grupės remia Negrino vyriausybę ir bus solidarūs su jo politika. Italijos spauda apie naują Ispanijos vyriausybę sako, kad

vyriausybės galva bus po Negrino priedanga Indalecio Prieto, kurios svarbiausias uždavinys — atitaisyti padarytas Largo Caballero klaidas ir Ispanijos respublikoniškos valdžios pakelti autoritetą. Esą Largo Caballero buvo toli jau nušęs prieš komunizmą. Demokratinių šalių spauda kol kas nedaro jokių komentarų dėl Largo Caballero atsistatydinimo, nes tai yra natūralus demokratinėje santvarkoje reiškinys. Svarbesni naujos vyriausybės ministrai: Juan Negrin — kabineto pirm. ir ekonomijos bei finansų ministras; José Giral — užsienio reik. minist. (buvo Alvaros del Vayo); Indalecio Prieto, krašto apsaugos; Irurjo (katalikas) — teisingumo.

Albanijoje buvo ruostas komunistų sukilimas

Iš Albanijos pranešama, kad peraitą šeštadienį, gegužės 15 d. komunistai padarė sukilimą ir norėjo nuversti karalių Zogū. Tačiau sukilimas nepavyko, po dviejų dienų didelių susirėmimų tarp valdžios kariuomenės ir sukilėlių, sukilėliai tapo sumušti ir vadai sugauti. Jau prasidėjo sukilėlių teismas. Apie šį sukilimą anglų spauda rašo, kad Mussolinis jau buvo

pasiruošęs eiti pagelbon Albanijos karaliui Zogū malšinti sukilimą ir valyti kraštą nuo komunizmo. Anglų laikraščiai pažymi, kad tai būtų jau trečia Mussolinio avantiura: pirmą Abisinijoje, antra Ispanijoje ir trečia Albanijoje. Bet kadangi sukilimas likviduotas, tai Mussolinui jau nebuvo reikalo eiti ginti Albaniją nuo komunizmo. O to jis labai norėjo.

44 vokiečių ir japonų snipai susaudyti

Vyriausias Sovietų karo teismas, specialiam posėdyje Svobodny mieste, Sibire, nagrinėjo didelę snipų bylą, kurioje teikė apie Sovietų Rusiją žinias, slaptas, Vokietijai ir Japonijai. Tarp teisiamųjų buvo taip pat ir moterų, kurios irgi prisidėjo prie snipinėjimo. Sovietų teismas išnagrinėjęs šią bylą, 44 vokiečių ir japonų snipus pasmerkė mirti. Tarp mirti pasmerktų yra ir viena moteris. Kaip laikraščiai praneša, visi pasmerktieji tuojaus, tą pačią dieną tapo susaudyti. Visi teisiamieji buvo "Rytų žvaigždės" geležinkelio tarnautojai.

Prašo sudraust arkivyskupą

Amerikos J. V. Chicagos katalikų bažnyčios arkivyskupas Mundelėin aną dieną pasakė kalbą, kurioje smarkiai plakė Vokietijos nacius dėl katalikų persekiojimo Vokietijoje. Vokietijos vyriausybė labai tapo užgauta ir pareiškė protestą ne tik Amerikos vyriausybei, bet kreipėsi ir pas popiežiu, kad popiežius sudraustų Chicagos arkivyskupą, kuris taip negailėstingai išplakė hitlerišką Vokietijos vyriausybę.

Vokiečiai sta'lo naują dirizablį

Vokietijoje baigiamas statyti naujas oro milžinas dirizablis, "LZ-130", kuris bus daug didesnis už žuvusį "Hinderburgą". Naujas dirizablis padarys pirmą kelionę į S. Ameriką spalio mėn. ir greičiausia bus pavadintas Hitlerio vardu.

Bilbau apturėjo daug ginklų

Iš sukilėlių mieste Salamance pranešama, kad Bilbau vyriausybė apturėjo labai daug įvairių rūšių ginklų.

Susprogdino fabriką

Vyriausybinių orlaiviai susprogdino Sabinango mieste esantį sprogtamos medžiagos fabriką, kurį laikė užėmę sukilėliai. Fabrikas esą

jau nebegalės gaminti sprogtamos medžiagos.

Ispanijos vidaus karas

Ispanijos karo frontuose permainų nėra. Kaip ir pereitą savaitę, Franco kariuomenė spaudžiasi prie Bilbau, bet jo dar vis negali paimti. Bilbau miesto civiliai gyventojai apšaudė miestą ir svetimų valstybių laivais jie išgabėnami. Kitose frontuose nieko naujo. Mūšiai tebeina prie Madrido ir, kitur, bet be permainų. Sukilėlių vadai sako, kad jiems trukdo karo operacijas "blogas oras". Baskijoje iki šiol vyriausybinių orlaivių nebuvo, bet dabar, kaip pranešama, kad ten atsirado vyriausybės orlaivių ir pradėjo savo veikimą.

Greitu laiku įvyksta Tautų Sąjungos posėdis, kuriame bus svarstomas ir Ispanijos karas. Kokių rezultatų jis duos nežinia. Vokietija pastaruoju laiku pradėjo ieškoti naujų politikos kelių. Ji nori susidraugauti ir sudaryti nepuolimo sutartis su Anglija, Francūzija ir Belgija. Italija esą ji ne labai pasitiki ir iš jos mažą naudą temato. Jeigu būtų tokia sutartis pasirašyta, tai su Sovietais sušvelnėtų Vokietijos santykius. Mat Ispanijos karas buvo išbandymas fašistinių ir demokratinėjų jėgų ir tas išbandymas parodė, jog fašizmui yra sunku kariauti su demokratija.

LAIŠKAI REDAKCIJOS

Ateimkite laiškus

J. Vasiliauskas, Pr. Valinlis, I. Baltrūnas, V. Žala, J. Lekavičius, E. Šatas, V. Bartkus - skubus, A. Matelionis, J. Katinas, P. Lazdenas, J. Sirtautas, Ig. Labuckas, J. Tolutytė, J. Juška, J. Norkus, K. Stakėnas, E. Miškinis, V. Vainauskas, Z. Genys, Br. Davidovič, M. Milkevičius, A. Melkūnas, Jz. Stabingis, A. Filonas, J. Stukas, L. Danielius, J. Lónkevičius, Jz. Kaekevičius, M. Vinskus, Jn. Jauber, Jn. Zakarevičius, K. Puodžiūnas, Pr. Prokupas, A. Jurgelionis.

PASTABA: Gaunantieji laiškus šituo adresu, privalo kiekvienas išsiminti kortelę ir atėję laišku, turi atsiimti ir kortelę.

SIUVYKLON DARBININKAI

Siūvyklon, ant Rua João Theodoro, 72 reikalingi keli darbininkai siūvejai ir vienas mokinyse. Kreiptis ten pat.

DR. M. FUCS

Gdytojas - Operatorius - Akušeris - Moterų ir viduriu ligos

Dra. Feiga Fucs
Vaikų ligos

Dra. Beila Fucs
Moterų ligos ir akuserija

Gydymas elektra, Diathermia, Ultravioletiniai spinduliai

Nuo 9 iki 12 v. ir nuo 1 iki 9 v. v.

Konsultorija: Rua da Moçca, 512 F sobr.

Neturtingiems apžiūrėjimas už dyką.

Apžvalga

APSIRUPINA DVARAIŠ

Lietuva greitai vėl virs dvarų ir baudžiauninkų kraštu. Smulkus lietuvių ūkiai parduodami iš varžytinių už nesumokėjamą Smetonos valdžiai mokėsių. Smulkūs valstiečiai skursta ir dėl neišbrendamo akūrodo praranda savo žemės sklypelius aplaistytus prakaitu. Vienas Lietuvos laikraštis yra išsireiškęs, kad Lietuvos valstiečiui daug skaudžiau yra prarasti savo žemės gabalėli, negu jam širdį išplėsti iš krūtinės.

Tai štai ką pergyvena Lietuvos valstietis prie tautininkų valdžios. Na, bet iš to tunka visokių "my tautininkai", Smetonos švogeriai ir įvairūs karjeristai. Laikraščiai rašo, kad vienas iš "my tautininkų" ūklas, Chodokauskas perkasi sau puikiausią dvarą už kelis šimtus tukstančių litų. Na, o kas gi tas Chodokauskas yra? Ogi Smetonos švogeriš, sulenkėjęs bajorpalaiškis, o šfandien didelis tautininkas.

ISPANIJOS KARAS

Iš paduodamų žinių apie Ispanijoje vykstantį karą matosi, kad legalistams pradeda nesisekti, ypatingai šiaurės fronte, baskų provincijoje. Ar tai tiesa, ar ne, nežinome, sprendžiame tik iš to, kokios žinios yra paduodamos. Tačiau, galima daleisti, kad tai yra tiesa, kad legalistams pradeda nebūti ir tai kaip tik nuo to laiko, kaip monarchistai pradėjo kelti riaušes Barcelonoje ir kitose vietose ir nebeklausyti valdžios, nesilaikyti anti-fašistinės disciplinos.

Kaip tik anarchistai pradėjo daryti betvarkes, visuose frontuose legalistai susilpnėjo ir, kaip matosi, juos pradėjo lydėti nepasisekimai. Anarchistai legalistų valdomose teritorijose nori steigti laisvąjį komunizmą ir kurti visai naują santvarką. Betgi Ispanijos valdžiai rūpi ne komunizmo steigimas, bet jėgų stiprinimas kovos prieš nacionalistus ir valdžiai negali leisti anarchistams, karo nebaigus, jau šeiminkauti. Įvyko riaušės, kurias sukėlė anarchistai. Tos riaušės ūpa numušė ir kariuomenei, kuri griumiasi su sukilėliais. Tos prieštastys, matyt, ir svarbiausios dėl legalistų nepasisekimo. Ne gana to, Ispanijos anarchistų spauda pradėjo net užsiminėti visokiomis provokacijomis prieš valdžią. Aišku, tas Ispanijos legalistų padėtį silpnina.

KENO MALDOS BUS GERESNĖS?

Aido 20 nr. buvo rašyta, kad Vilniaus vaduotojai Lietuvoje paskelbė gegužės mėnesį — Vilniaus mėnesiu ir savo atsišaukime ragina visus lietuvius maldomis prašyti stebuklingosios Dievo Motinos laisvės Lietuvos sostinėje Vilniui, kad ji, Dievo Motina, pagelbėtų lietuviams atsilaikyti iš lenkų užgrobtą Vilnių. Šitoksai Vilniaus vaduotojų atsišaukimas, po kuriuo pasirašusių yra ir kunigų, gali suklaidinti karščiausius katalikus, nes čia susiduria lietuvių maldos ir troškimai priešingai viso pasaulio katalikų valdovo, popiežiaus, norams ir valiai.

Juk visiems mums lietuviams, o taip pat ir lenkams yra gerai žinoma, kad dabartinis popiežius Pius XI Vilnių pripažino Lenkijai. Tai ką gi gali pagelbėti prasčiokėlių lietuvių maldos prieš Dievo vietininko valią — Šventąjį Tėvą. Jeigu mes melšime Dievo, kad jis padėtų mums atsilaikyti Vilnių, tai mes nusidėsime prieš Dievo vietininką, kuris nori, kad Vilnius priklausytų Lenkijai. O jeigu nusidėsime prieš Dievo vietininką, tai tuo pačiu ir prieš patį Dievą, amoludami jį visai be reikalo.

Na, daleiskime, kad mūsų maldas išklausaš Dievas ir mes Vilnių maldomis atkariausim. Tai kaip tada bus su popiežium? Juk tada jo autoritetas, kaipio Dievo vietininko, atsistotų žemiau Lietuvos muzikolio.

Bet ne čia yra šuo pakastas. Lietuvos tautininkai patys žino, kad Vilniaus maldomis neatkariaus, jų raginimas melstis už Vilnių, yra tam, kad labiau suglušinti Lietuvos liaudį.

Šis tas apie valdininkus

Šiose skiltyse, rodos, jau buvo rašyta apie ateivių santykius su čia esančiais Lietuvos valdininkais. Kad ateivių santykiai su valdininkais nėra draugiški, tą jaučia visi ir apie tai rašyti neverta. Galima tik panagrinėti priežastis, kurios trukdo tam draugiškumui stiprėti ir augti.

Kiekvienos šalies valdžios ar visuomeninės įstaigos stengiasi turėti užsienyje savo valdininkus, lyg tarpininkus tarp kolonijų ir savo krašto, arba tarp kolonijos ir to krašto, kuriame gyvena. Tokie tarpininkai visuomet turi būti artimuose santykiuose su išeiviais, jie turi sekti išeivių tautinį, kultūrinį ir ekonominį gyvenimą. Taip pat jų pareiga stebėti, kad kolonija nenukryptų nuo savo kelio, kad neatšaltų nuo savo krašto, kad nutautėjimo žymės būtų kuo mažiausios ir jas šalinti, kad tinkamoje aukštumoje stovėtų kultūriniai, kad nebūtų nfeikinami bei žeminami kitų ir, be ne svarbiausia, kad visuomet tinkamai atstovautų savo tautos būdą, papročius ir kultūrinį išsivystymą.

Brazilijoje matome daug įvairių kolonijų. Ar jos mažos ar didelės, vi-

šos turi savo priešaky žmones, specialiai prisiūstus iš savo tėvynės, kurie ir rūpinasi virš minėtais kolonijos reikalais.

Išeivijoje labai didelės reikmės kolonijoms turi visapusiška stebėtojų, savojo krašto valdininkų parama. Parama ne medžiaginė, o dvasinė: įvairūs patarimai bei pamokymai, kaip ir kokia kryptimi išeiviai turi vairuoti savo gyvenimą ir veikimą. Išeivijos tarpe nėra ir negali būti jokios privilegijuotos grupės, kuri galėtų naudotis minėta paramos teise. Taip ir yra įvairių tautų kolonijose, išskyrus lietuvius. Taigi, pasirodo, kad pas mus eina viskas atbulai. Ir, iš tikro, taip yra. Dėl to, gal būt, mes ir esame visur paskutiniai, visuomet stovime žemiau už kitus, kurie gyvena ir dirba tose pačiose sąlygose. Mūsų valdininkai išskyrus, gal būt, tik porą, nežino savo darbo pareigų. Jie yra sudarę, tartum, atskirą luomą ir į koloniją tūri iš aukšto pedestalio, kiekviena kolonijos darba tiekina ir griaua. O tas kenkia ne tik kolonijos progresui, bet ir Lietuvos prestižui.

Civilinio kodekso projektas Lietuvoje

Savo laiku jau buvo rašyta, kad Lietuvos Valstybės taryba rengia civilinio kodekso projektą. Pagal rengiamą projektą civilinis kodeksas apima: a) šeimos teisę, b) prievolių teisę, c) įpėdinystės teisę ir d) civilinę metrikaciją.

Į šeimos teisę įeina įvairūs civiliniai šeimos narių santykiai, į prievolių teisę — įvairios sutartys, kontraktai, o įpėdinystės teisę — apima turto paveldėjimo reikalus.

Nurodoma, kad šeimos teisės įstatymo projektą rengiant menkai tėra medžiagos ir literatūros.

Įdomiausia civilinio kodekso dalis — civil. metrikacija.

Civilinės metrikacijos projekto pagrindas paimta prof. Remerio parengtas projektas, tik tas projektas žymiai pakeistas ir perredaguotas.

Pertaisytas projektas numato dvi-lypę civil. metrikaciją: metrikus bus galima sudaryti pas dvasininkus ir civil. metrikacijos įstaigose. Tačiau metrikų archyvai bus sukoncentruoti civil. metrikacijos įstaigose.

Gimimo ir mirimo metrikai bus daromi valsčiuose, o jungtųjų aktus sudarys apylinkės teisėjai; jungtųjų aktus (metrikus) apylinkės teismas perduos valsčiui, t. y. metrikacijos dokumentai bus valsčiuje.

PARYŽIJE BADAUJA LIETUVIS SKULPTORIUS

Niekas nepajėgs pavaizduoti visų lietuvių, atsidūrusių svetur, dalios: jų išeivijoje yra apie milijoną, o mes žinom tik apie nedidelio skaičiaus tautiečių likimą!

Pasirodo, kad tarp daugelio svetur gyvenančių lietuvių, tarp paprastų darbininkų, sunkia vargo dalią gyvena ir vienas kitas lietuvių meno kūrėjas. Štai šiomis dienomis rašytojas Petras Cvirka iš Paryžiaus praneša, kad ten gyvenęs kaip paskutinis skurdžius, 70-ties metų lietuvis, menininkas Antanas Jocaitis, garsus skulptorius, kurio darbus yra aukštai įvertinę svetimieji. Jocaitis ten gyvena ir badauja tik dėl to, kad neturi lėšų grįžti į Lietuvą, kad ligi šiol niekas nepasirūpino jo paties ir jo kūrinių pagabenti į tėvynę!

Skulptorių A. Jocaitį į Paryžių nublokė likimas dar gerokai prieš pasaulinį karą. Jocaitis Paryžiuje baigė ir meno studijas. Kadaisė buvo aktingas francūzų menininkų bohemos narys, artimas genialiojo dailininko

Madiljano bičiulis, kuris savo tautos buvo pripažintas ir pagerbtas, kai... mirė! Nepavyko į viršūnes prasimušti ir mūsų tautiečių skulptoriui A. Jocaitiui: jis kūrė nuostabius animalistikos kūrinius, bet gyvenime liko nepastebėtas... Ir taip palaipsniui atsidūrė toje būtyje, kurioj jį rado rašytojas P. Cvirka.

A. Jocaitis Paryžiuje baigia savo dienas didžiausiam skurde. Kai P. Cvirka paklausė senelį skulptorių savo kūrinius kraustantį jį dėžes, kam jis paliksias visus savo darbus, Jocaitis atsakė: "Agi, va... krauju jį dėžutez... Kai mirsiu — bus Lietuvai."

Gyvenimo palaužias skaisčios sielos senelis lietuvis kūrėjas A. Jocaitis svajoja apie Lietuvą, trokšta savo kūrinius dėl kurių jis gyvena ir dėl kurių plakė jo lietuviška širdis, atiduoti savo tėvynei kurios jis nėra matęs apie 40 metų! Liūdna būtų, jei A. Jocaitiui amžinai užmerkus akis, jo kūrinius graibstytų svetimieji!

ZINIOS IŠ LIETUVOS

Lietuva ištroškus laisvojo žodžio

Nors Ispanija labai toli nuo Lietuvos, bet atrodo tarytum ji šia pat po šonu. Jos karas sekamas su didžiausiu smalsumu. Paskutinių dienų vyriausybinių laimėjimai Kaune darbo žmonių tarpe sukėlė tikrai nedirbtiną džiaugsmą. Visi džiaugiasi, lyg tai būtų jų asmeninis laimėjimas. Dailinai juk taip ir yra. Nugalėjus Ispanijoje reakcija, neišvengiamai daug kur Europos valstybių gyvenime, kame siaučia reakcija, prasidės prošvaistė.

Tai jaučia ir Lietuvos darbo žmonės.

Štai Lietuvos radio klausytojai jau pradėjo iš provincijos net uždavinėti radio vadovybei dėlko ji nepranešanti apie Ispanijos vyriausybės karūnuomenės laimėjimus, o jei ir praneša, tai dėlko taip šykščiai. Radio vadovybė teisinosi kad ji praneša tai, ką gauna, o gauna iš oficialių Eltos šaltinių.

"Lietuvos Žinios", kurios gana plačiai pradėjo rašyti apie vyriausybinių pasisekimus neabejotinai daro tiražą. Jų skaitytojų skaičius žymiai auga. Tai tokia Lietuvos skaitytojų nuotaika.

Taip pat esą ir su knygomis. Jei tik pasirodo knyga, kuri drąsiau ir radikališkiau gvildena visuomeninius klausimus, tai ji turi gvariasį pasisekimą.

Tai yra visai natūralus dalykas. Kuo aršesnė valdžios reakcija, tuo stipresnė ir platesnė jai darosi opozicija.

Naujas vienuolynas Lietuvoje

"L. Žinios" rašo, kad Miroslovo miestelyje, Alytaus apskr., įsisteigė naujas vienuolynas seserims agnietietėms. Jų viršininku paskirtas vienos klebonas kun. J. Lelešius.

Vienuolių agnietiečių skyriai, be Miroslovo, esą dar Seirijuose ir Kretingoje. Seirijų moterų skyrius viršininku paskirtas kun. Burokas.

Tur būt, Lietuva nori "nuieiti gyva į dangų", besteidama via naujas bažnyčias ir vienuolynus. Bet kai kunigai yra skiriami moterų vienuolių viršininkais, tai jie gali patekti visai kur kitur.

Vokietija pirks 800 tūkst. kiaušinių

Paskutiniu laiku prasidėjo į Vokietiją garsus kiaušinių eksportas. Ligi liepos 1 d. Vokietija numato importuoti iš Lietuvos 800 tūkst. kiaušinių.

Šią vasarą atvažiuos 5 didelės Amerikos lietuvių ekskursijos

Šią vasarą į Lietuvą ruošiasi atvykti penkios didelės Šiaurės Amerikos lietuvių ekskursijos. Kiek kurioje ekskursijoje bus žmonių, ir kada tiksliai jį dalyviai bus Lietuvoje, tuo tarpu dar nežinoma. Žinia ta, kad dvi iš tų ekskursijų į Lietuvą išvyksiančios gegužės mėn., viena birželio mėn. ir dvi liepos mėn.

Šią vasarą ruošiasi atvykti į Lietuvą ir didelė Anglijos lietuvių ekskursija; su ja daugiausia atvyktų jau Anglijoje gimusieji ir augusieji lietuviai. Tačiau ir šios ekskursijos data dar nežinoma.

Užsienyje lietuvių ekskursijoms tinkamai sutikti ir pasirūpinti jų būvimu Lietuvoje numatyta šiemet sudaryti tam tikrą komisiją.

Veisiasi krienų ūkius

Guodžiūnai. Anksčiau šios apylinkės ūkininkai veik visai nekreipė dėmesio į krienus. Dabar kaipo įskanų prieškonį prie valgio žmonės ima vis labiau vartoti ir dėl to daugelis ūkininkų veisiasi krienų ūkelius.

Vokietija ir Vatikanas

Priešus prie valdžios nacionalsocialistams, Vokietijoje susidarė ypatingi tikybiniai gyventojų santykiai. Nacionalsocialistai savo programoje yra įsirasę religijos nuostatus. Nacionalsocialistų vadai ir Vokietijos kanceleris Hitleris yra katalikas ir šaukiasi prie Dievo. Žodžiu ant popierio ir viešumoje nacionalsocialistai dedasi esą katalikai. Pradžioje atrodė, kad ir vokiečių kat. bažnyčia nėra dideliu nacionalsocialistų priešinku. Tačiau pradžioje buvę geri santykiai ėmė gęsti. Nacionalsocialistų partija stengėsi ir tebesistengia į savo rankas paimti jaunuomenės auklėjimą ir ją nuo jaunų dienų mokyti tikėjimo į vadą ir į partiją. Bažnyčia gi to paties siekia jau beveik 2000 metų. Prasidėjo rungtynės dėl auklėjimo pirmenybės. Diena dienon toji kova aštrėjo. Nacionalsocialistų partija ėmė kovoti ne tik prieš vienuolynus ir bažnyčias bet ir prieš patį krikščionišką bažnyčios mokslą. Nacionalsocialistai pradėjo ieškoti savo nacionalsocialistų dievų ir religijos. Pradėta daug rašyti ir kalbėti

apie senus germanų dievus, kitaip sakant, grynakraujus vokiečių dievus. Didžiausias tokių dievų ir senos germaniškos religijos žinovu yra senas vokiečių generolas Liudendorfas. Vokiečių katalikų ir nacionalsocialistų kova tiek pasitruko, kad į ją bylą įsikišo net pats popiežius. Popiežius nacionalsocializmą ir jo tikėjimą pasmerkė ir parašė vokiečių kunigams atitinkamą ganytojišką laišką, kuriame katalikai raginami ginti savo tikėjimą. Vokiečių kunigui tuos laiškus ėmė skaityti bažnyčioje. Tuo bažnyčia nacionalsocialistams paskelbė viešą kovą. Kilo didelė audra. Pradėjo katalikų persekiojimai. Kalbama jau ir apie konkordato su šv. Sostu nutraukimą. Minėtas generolas Liudendorfas iki to bažnytinio ginčo buvo su Hitleriu piktuojęs, dabar susitaikė. Šis ginčas su popiežiumi nemalonus yra Mussoliniui ir, apskritai, gadina draugišką Vokietijos-Italijos politinę nuotaiką. Vokiečiai nacionalsocialistai pykdomi ant popiežiaus, kabina ir italus.

KAS BUVO GALINGIAUSIAS SOVIETU ŽMOGUS?

Viso pasaulio spauda plačiai rašo kaip nepaprastą naujieną — apie Sovietų Rusijos GPU (vyriausios politinės vadovybės) viršininko ir vidaus reikalų komisaro Genricho Jagodos suėmimą.

Jagoda ilgus metus buvo galingiausias Sovietų Rusijoje žmogus. Jo rankose buvo 170 milijonų gyventojų likimas ir gyvybė. Jis nepaprastai žauriai ir negailestingai kovojo su komunistų priešais. Jo pastangomis buvo nužudyta arba sugrūsta į kalėjimus bei koncentracijos stovyklas milijonai žmonių, kaip "kontrevoliucionieriai." Drebėjo 170 milijonų Sov. Rusijos žmonių prieš Jagodą, nes jo nemalonėn įpulti, reikė žmogui pražūti.

Ir štai, jis jau kalėjime. Jis kaltinamas labai dideliais nusikaltimais, kaip girtuoklyste, žmogžudyste, vagystėmis ir t. t. Sulig paduotomis žiniomis, Jagoda išieškojo apie vieną milijoną valdžios pinigų. Kaip jis gyveno, kuo jis gyveno, kuo jis užsiėmė liuosu laiku ir ką policija rado jo bute, "Daily Express" rašo:

"Didžiąją šių pinigų dalį jis išleido lošdamas kortomis ir ruošdamas laukines orgijas. Orgijos prasidėjusios

nuo to laiko, kai jis buvęs pašalintas iš GPU viršininko pareigų. "Daily Express" praneša kod turtingai įrengto Jagodos buto iškratymas davęs labai nelauktų rezultatų. Jagodos miegamajame kambaryje, už puošnios ir didelės lovos, rastas elaptas seifas. Ten rasta daug briliantų už kelias dešimtis tūkstančių svarų sterlingų, o taipogi SSRS ir Japonijos valiutos už 6,000 svarų sterlingų. Sis naujas atradimas rodo, kad Jagoda buvo sumanęs pabėgti iš SSRS. Tą policija jau seniai įtarė. Matyti, kad jis laukė tik patogaus momento per Mandžiuką pasprukti į Japoniją.

"Policininkai, iškratė jo butą, nusileido į požemius, kur rado kelis tūkstančius svaiginančių gėralų bonkų, viename kampe surado 700 francų žampno bonkų."

Sovietų spauda rašo, kad policija peržiūrėjo surastą pae Jagodą archyvą ir iš jo patyrė, kad Jagoda, dar stovėdamas sovietų žvalgybos priešakyje, buvo pirmos rūšies "gangsteris".

Taigi, buvęs galingiausias Sovietų Rusijoje žmogus Genrichas Jagoda buvo pirmos rūšies "gangsteris".

PRIEŠ 25 METUS ŽUVO "TITANIKAS"

Šiomet balandžio mėn. suėjo lygiai 25 metai nuo "Titaniko" žuvimo. "Titanikas" buvo didžiuliuoju pasaulio garlaiviu. 1912 metais balandžio mėn. 10 d. išplaukė iš Anglijos Amerikon, bet jos niekuomet nepasiekė: bal. m. 15 d. jis susidūrė su milžiniška ledo lytimi, prakiuro ir nuskendo. Šita baltai nelaimė sukretė visą pasaulį.

"Titanik" turėjo 2,200 keliauninkų ir jurininkų. Iš jų išsigelbėjo tik 675 žmonės. Išsigelbėjo daugiausia moterys ir vaikai. Taigi žuvusiųjų išviso apie 1,600 žmonių. Žuvo ir važiavęs ant "Titanik" garus "taikos skelbėjas", Staed ir daugelis žymių turtuolių. Ant "Titanik" buvo 50,000 kavos maišelių, 50 arbatos dėžių, daug diamantų, brangių akmenų. Vien iš Antverpeno buvo ant jo brangių akmenų daugiau kaip už 4 mil. rublių. Žuvusių keliauninkų turtas irgi siekia keleto milijonų. Pats garlaivis kaštavo 12,500,000 r. Buvusios ant "Titanik" prekės buvo apdraustos už 50,000,000 frankų. "Titanik" buvo tai didžiausias viešame pasaulyje garlaivis. Jis tiek daug galėjo sutalpinti jurininkų,

kad buvo tai tartum mažas miestas. "Titanik" dar tik pirmą kartą iškeliavo iš Europos į Ameriką. Turėjo tai būti greičiausias tarp Europos ir Amerikos garlaivis. "Titanik" žuvo užvažiavęs ant didelės iš siaurės vandens atneštos lyties. Jis nuskendo per 1/2 valandos, po susidūrimui su lytimi.

Pamparas, nužudęs Mačiulį, sušaudy'as

Kovo mėn. 18 d. "Lietuvos Ukininke buvo rašyta, kad naujose kareivinėse centralinio apšildymo skyriuje IV aukšte pastogėje Pamparas užmušęs to skyriaus tarnautoją Mačiulį, dar apiplėšė, paimdamas iš jo 150 litų ir 10 rusų aukso rublių.

Už šią žmogžudystę Radvilišky karo lauko teismas kovo mėn. 23 d. nuteisė kaltinamąjį mirties bausme — sušaudyti. Pamparas teisme kaltu neprisipažino. Savo kaltę jis išdėstė tik respublikos prezidentui, prašydamas pasigailėti. Bet jo malonės prašymas buvo atmestas ir Pamparas kovo mėn. 25 d. buvo sušaudytas.

Mokslo Kampelis

Gyvasis mikrokosmas

Praeitame rašiny buvo aprašytas, bent paviršutiniškai, negyvasis mikrokosmas, kurio visų aprašytų kūnų, nuo molekulių iki protono, žmogaus akis dar nėra mačiusi.

Gyvasis mikrokosmas jau yra geriau ištudijuotas ir dals jo atstovų yra matoma pagalba padidinamų stiklų vad. mikroskopais.

Klaikioje senovėje, iš kurios kaitas mėgsta patarti mokintis gyvenimo, girdami "aukštą" tų laikų civilizacija, mikrokosmas buvo visai žmogui nežinomas, todėl įvairūs marai buvo skaitomi "dievo koronė" ftiesiog nukritusia iš aukštybių, niekas nežinojo, kad tų "koronė" žmonės, žiurkės ir kiti gyviai parnešė iš kaimyninių, ar net tolimų kraštų.

Šiandien mokslas toms "aukštybių koronėms" yra paskelbęs griežtą karą, kurį visuomet laimi. Senovėje marai buvo gydomi duplikacijomis ko pasekmė 14-tame šimtmečiu maras išplovė apie 25% Europos gyventojų t. y. 25 milijonus žmonių (apie marą Lietuvoj, Aida buvo rašyta). Tada buvo kaltinami žydai (? — Red.) už "ėravojimus", šūlinių užnuodijimus ir pan. Dabargi svietas "pasileidęs" nebeklauso "aukštybių" žodžių ir "koronės" išvaro iš savo krašto serumais ir vakcinomis (skiepais — Red.). Dabar įleidęs sau po oda vakciną, didžiausias grešnikas yra apsidraudęs nuo "koronė". Čia nenorima liesti viršgamtinės jėgos, bet tik priminti, kad tų jėgų "įpėdiniai", turėdami apie marus menkesnį supratimą už dabartinį beraštį kaimietį, aiškino visuomenei marų priežastis taip, kad dabar ir prad. mokyklos mokinio nepavyktų. Ir kas tuo ar kitu klausimu pareikšdavo skirtingą nuomonę, atsidurdavo ant laužo ar kalėjime, kur turėdavo atsaukti savo nuomonę, jei norėdavo išlikti gyvas. Dabar jau viskas pasikeitė ir minėti "įpėdiniai" (kaip jie save vadina), ištikus panašiai nelaimėi, kreipiasi į mokslo vyrus, kad jų atitolintų tų "aukštybių koronė". Dabar ir Brazilijoj, Instituto Vital Brazil (Niteroi), gamina prieš šią "koronę" vaistus, kuriais S. Paulo miestas buvo apsaugotas (pereitais metais).

Kas ta "koronė" yra ir jos atsiradimo priežastis šia proga aptarsim. Kiekvienas lankęs bent pradžios

(mokyklą arba knygų mėgėjas žino, kad visas užkrečiamas ligas iššaukia labai maži gyvūneliai vadinami mikrobais, kuriuos padėjus po mikroskopu didinančiu keliu šimtus kartų tik galima išmatyti ir tai dar ne visus. Kiekuriuos tenka pirm nudažyti atitinkamais dažais, kad būtų galima pamatyti. O kairkuriuos jų rūšys kolkas niekam dar neavyko pamatyti dėl jų mažumo, nors žinoma, kad jie yra ir iš jų jau gaminami vaistai (serumai ir vakcinos). Iš nematomų mikrobų kuriuos dar vadina "virus" galima paminėti šiuos svarbiausius: pasiutimo ligos, rūplių, kiaulių maro ir t. t. Visi paminėti sutvėriniai yra tokie maži, kad košiant jais užterštą vandenį per kieta gipso šimotą jie išsėina druge su vandeniu.

Kadangi žmonių maras daugiausia siaučia Azijoj, tai ir tos ligos mikrobą pirmas atrado japonas Kitasato 1894 m. Mikrobas panašus į atkirptą šerio šmotelį todėl vadinasi bacila (lotiniškai bacillus — reiškia palkele).

Kiekvieną ligą iššaukia atskira rūšis mikrobų, kuri žymiai skyriasi nuo kitų tiek savo dydžiu, tiek išvaizda. Rūšių yra keli tūkstančiai. Plačiausia žmonių ligų mikrobai atrodo sekandiniai: Džiovos mikrobai panašus į maro. Choleros, sifilio, vištų spirochetazo panašus į kamščiatriukį (tribionika) ir vad. vibronas arba spichetą. Triperio mikrob. panašus į žuvies ikra, rožės panašus į karolius ir vad. streptokokas ir t. t. ir t. t.

Lietuvoj labai paplitusi nuomonė kad rožės liga gaunasi nuo išgąščio. Tai viduramžių nesąmonė, nes išgąstis mikrobo negali sutverti. Juos sutvėrė prieš šimtus tūkstančių metų gamta arba dievas (kaip tikintieji sako) ir jie dabar veisiasi ir miršta kaip ir visi gyviai. Ta taisykle remiasi visos tikybos ir, bent kolkas, mokslas, kad žmogus iš negyvo daikto gyvybės sukurti negali. Kolkas taip ir yra. Jei žmogui pavyktų iš molio pagaminti gyvą Aloadą ar bent mikrobą, tai visos žymiausios tikybos savaimė išnyktų. Taigi ir išgąstis gali duoti tik nervų ligas k. t. neurastenijas, beprotystę ir pan., kurios atsiranda be mikrobų pagalbos. Ypač mūsų išveivijai reiktų saugotis tokių burtų ir sunkiai uždirbtais pinigais nemaitinti įvairių varožininkų.

Agr. Br. Laukšas.

(Bus daugiau)

Kam klausti

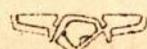
Kur siūdintis rūbus, kad jie būtų dailūs ir puoštų žmogų? Tas visiems žinoma, kad tik

Galecko Siuvykloje

siūvami pagal naujausias madas rūbai iš įvairiausių medžiagos — vietinės ir užsieninės. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sąžiningai, diplomuoto siūvėjo Galecko prižiūrimas.

Tad visi ir siūvasi rūbus Galecko siuvykloje.

Duque de Caxias, 257 Telephone 4-1457

Paskutinis Rusijos caras

(Taša iš 20-to numerio)

Caras nieko neatsakė Rodziankai, bet Chabalovui davė įsakymą greičiu su laiku padaryti tvarką. Kovo 12 d., kai buvo gautos žinios apie dviejų pulkų sukilimą, Rodzianka vėl telegrafavo, kad reikia skubių žygių, nes ryt bus per vėlu: monarchijos paskutinė valanda muša. Tada caras įsakė generolui Ivanovui su Jurgio kavalierių dalimis vykti į Petrapilį ciaušių analinti, ir pats ten išvažiuo. Bet caro traukinys tenuvažiuo ligi stoties Bologoje, nes darbininkai revoliucionieriai buvo suardę bėgius. Nuvykęs į Pskovą ir fronte vado gen. Ruzkio patarimas caras Nikolajus dabar nusiuntė telegramą Rodziankai, kad jis sutinka pavesti vyriausybės sudarymą dūmos parinktiems samanimis. Bet įvykiai ėjo audros greitumu ir Rodzianka į jį pavėlavusį caro pasiūlymą atsakė: "Jau per vėlu. Dabar be lieka tik pasitraukti nuo sosto." Tai buvo kovo 14 d.

O kovo 15 d. buvo nelaimingojo caro tragiškiausiaji diena. "Aplinkui savęs įmatau tik išdavimą, bailumą, apgaule..." rašė jis į dienoraštį tą dieną. Pirmą jis galvoje sosto išizadėti savo 13 m. sūnau Aleksiejaus naudai. Bet caraitis buvo apsigimęs baisia hemofilijos (kraujavimo) liga ir mažiausias neatsargumas, susitrenkimas grėsė jam mirtį. Jis gyveno tik tėvų uoliausiai globojamas ir tai dažniausiai sirgo. Todėl caras nutarė sostą užleisti savo broliui Mykolui.

Paskutinę dieną caras Nikolajus buvo visiškai ramus ir atikėtai tvirtas. Ramiai jis sulaukė žymiai pavėlavusius dūmos atstovus Gučkovą ir Sulginą. Iš klausos Gučkovo pranešimą apie įvykius sostinėje, caras ištarrė: — Aš galvoju visą vakarykštę

dieną ir šiandien ir nutariau pasitraukti nuo sosto. Pirmą maniau sostą perduoti sūnui, bet dabar matau, kad negalėsiu su juo skirtis. Tikiuosi, jūs euprasite ir įvertinsite mano tėviskus jausmus.

Atstovams neprieštaraujant, caras parašė manifesto tekstą, kur pareiškė išizadęs sosto savo Brolio Mykolo naudai ir kreijasi į rusų tautą, prašydamas būti ištikima naujam carui ir tęsti karą iki garbingos pergalės. Manifestas tuoj buvo perrašytas mašinėle ir caras jį pasirašė. Tada caras kreipėsi į atstovus:

— Ponai, ar jūs galite imtis atsakingumo ir užtikrinti, kad tas pasitraukimas gražins Rusijai vidinę taiką ir nesukels jokių naujų sunkumų?

Gučkovas tuoj patikino carą, kad viskas bus gerai. Sulginas taip pat pasakė keletą raminančių žodžių.

Nuo šio momento caras Nikolajus II, įžengęs sostan 1894 m., iš visagalio Rusijos caro virto paprastu pulkininku Romanovu jis dar nuvyko atsiveikinti į vyriausiąją būstinę Mogiljavan, o paskui sugrįžo prie šeimos į Carskoje Selo, kur caro šeima jau buvo belaisvių būty. Kaip žinome paskui caro šeima buvo išsiųsta į Tobolską, Sibire, iš ten nugabenta į Ekatėrinburgą, o 1918 m. liepos mėnesį sušaudyta. Nepriėmė sosto ir Nikolajaus brolis Mykolas, savo manifeste pavesęs valdžios formos klausimą išspręsti steigiamajam seimui. Rusija virto respublika, o 1917 m. lapkričio mėnesį valdžią paėmė bolševikai, įkūrė dabartinę Sovietų respubliką.

(Bus daugiau)

Padėka

Šiuo noriu pareikšti padėką savo geradėjui Dr. Povilui Licciardi (Rua Silva Pinto, 444, Bom Retiro rajone), kuris trumpu laiku mane išgydė mane iš sunkios skilvio ligos, kuria teko sirgti 3 metus laiko. Pradėjus gydyti minėtam gydytojui, ligos žymės stabėtinai greitai pradėjo mažėti ir nereikėjo operacijos. Skausmai, diegliai, skilvio slėgimas ir visi kiti sunkumai išnyko. Dabar esu pilnai sustiprėjęs ir dirbu nejausdamas jokio skausmo. Už visa tai esu dėkingas gerb. daktarui.

Villa Zelina.

Jonas Dimša.

KIEKVIENAS TURI ŽINOTI,

kad darome visokių dokumentų vertimus, kaip pasų, metrikų, liūdijimų atestatų ir k., rašome prašymus, įgaliojimus, kontraktus ir kitokius raštus, paruošime dokumentus gavimui "Caderneta de Identidade", dirbame šmadas ir naturalizacijos popieras ir suteikiame visokius patarimus. Klausiant patarimo laišku, reikia pridėti atsakymui pašto markę už 700 reisų. Asmeniškai ar raštu kreipkitės

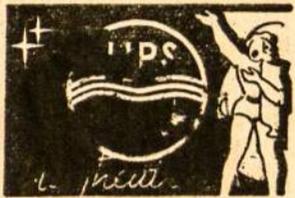
Rua da Moóca, 309 S. Paulo

jus II, įžengęs sostan 1894 m., iš visagalio Rusijos caro virto paprastu pulkininku Romanovu jis dar nuvyko atsiveikinti į vyriausiąją būstinę Mogiljavan, o paskui sugrįžo prie šeimos į Carskoje Selo, kur caro šeima jau buvo belaisvių būty. Kaip žinome paskui caro šeima buvo išsiųsta į Tobolską, Sibire, iš ten nugabenta į Ekatėrinburgą, o 1918 m. liepos mėnesį sušaudyta. Nepriėmė sosto ir Nikolajaus brolis Mykolas, savo manifeste pavesęs valdžios formos klausimą išspręsti steigiamajam seimui. Rusija virto respublika, o 1917 m. lapkričio mėnesį valdžią paėmė bolševikai, įkūrė dabartinę Sovietų respubliką.

RADIJAI PHILIPS

Parduodame naujausių tipų ir geriausių firmų, kaip "Philips" ir kitų ilgam išsimokėjimui. Kadangi daugeli pirkdami radius, nuperka senus, o sumoka pinigais kaip už naują, tai kad nepakliūti ant tokių pardavėjų, visuomet kreipkitės pas savo tautietį J. Juodgudį, rua Padre Raposo Nr. 156, kuris duoda išmėginimui kelioms dienoms. Išmėginę, tada įvertinkite prekę.

Dėmesio!

PIRMOJI LIETUVIŠKA KAKLARAŠČIŲ DIRBTUVĖ

JONO ZACHARKOS

ant rua da Moóca 349 pirksite viską pigiau kaip kitur. Gaunama viskas kas reikalingiausia gyvenimui kaip kaklaraišiai, marškiniai, nertiniai, kelnės, kojines vyrams, moterims ir mažiausios smulkmenos. Greitu laiku bus ir moteriškas gražių dalykų.

Taigi atsilankykite įsitikinti

Rua da Moóca, 349.

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratave universitete ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis

ADRESAS Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virė lietuviškos vaistinės José Paulino).

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidurinių Ligų specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 66 TEL. 5-1461 S. PAULO

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniskas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir Kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos gydoma be operacijos. Įvairios **MOTERŲ LIGŲ** gydymas irgi be operacijos, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą — Santa Casa Medice ir chirurga

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.

Rezidencija ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel.: 5-4175 — São Paulo.

PASTABA. Vyksta i namus bile valanda diena ir nakti.

Lietuviai, dėmesio!

Lietuviai, kiekvienas pasistenkite pažinti siūvyklą

LIETUVA

K. Zebrausko ir P. Ambrozeviciaus

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už dardą garantuojame.

Lietuvių siūvyklų yra daug, bet **SIUVYKLA LIETUVA** tik viena

Rua General Ozorio Nr. 161 S. PAULO

(terp Luz ir Sorocabana stočių)

SIUVYKLA ESTAN

Siūvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už prieinamiausias kainas ir atsako už darbą. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloje Estan randasi didelis pasirinkimas puikaus išdirbinio ir moderniausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač palatams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79-a (Prie pat Luz stoties)

Ar atlikai savo pareiga?
Ar jau uzsiprenumeravai laikrasti

"LIETUVIU AIDA BRAZ."?

Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubek pasiusiti pinigus 12\$ ir Tamsta lankys "AIDAS" istisus metus

Aidas, Rua da Mooca 309. S. Paulo.

**LABORATORIJA
MEDICINISKAS ISTYRIMAS**

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE

"José Paulino"

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumarijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoj

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų šlapimo ir išmatų ištirimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta
Rua Ypiranga, 193 app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5,
(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)

Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetu

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreia - Sifilis.
Gydymas kainų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas.
Tel. 4-1705.

FOTOGRAFAS is KAUNO

GILUC

Žinomas savo meniškų darbu daro moderniškias visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kaina.

Be to, europiečiams daroma nuolaida.

Adresas: RUA JOSÉ PAULINO, 118-a
Bom Retiro

**DANTU GYDYTOJAS
JOSÉ LEVKOVICH**

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 55000; plomba cidabro purceleno 85000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

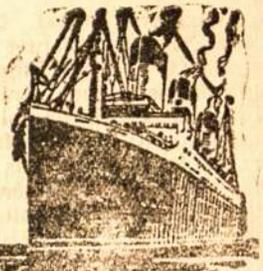
Laivakortės ir Šamados

Čekiai - Depozitas - Pasportai - Legalizacija

Nori Tamsta iškviešti draugą ar giminę iš Lietuvos?

Laivyninkystės Bendrovė

MUNDIAL

Paruošia dokumentus pigiai, greitai ir sąžiningai išgavimul bile kurios "šamados" per kelias dienas.

Laivakortės ir Šamados iš bile kurios šalies siūloma pigiausiomis kainomis - už pinigus arba išsimokėjimui ilgam laikui. **SKUBUMAS - GERIAUSIOS SALYGOS.**

Nieko nedarykite nesiteiravę kainų pas mus **LAIVYNNIKYSTĖS BENDROVĖ "MUNDIAL"**

A. Felmanas;

Praça Antonio Prado 3 sobr. (Priešais City Bank)

Tel.: 2-8329 S. Paulo

**Dr. Brisolla
ADVOKATAS**

R. Boa Vista, 18, 2 aukštas, salė - 25. Telefonai: 2-6639 ir 5-2091

PRISIEKUSIS VERTEJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobroloja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: charakteras, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVISKAI.

**Dr. ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Fakultet)

Civilinės ir pakeybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės perkama ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas.
Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak
KALBA LIETUVISKAI

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose - aštrus ir kroniskas.) SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 - 12 ir nuo 3 - 7. Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.
Tel. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai

VAISTINE IR PERFUMARIJA MUNICIPAL

Farmaceutikas: A. Gorenstein

Cheminiai produktai, vaistai ir įvairūs mediciniški įrankiai. Kvepalai užsieniniai ir vietiniai ir įvairūs preparatai.

Rua Barão de Itapetininga, 192 Telefonas: 4-7757

LIETUVIS DAILININKAS

São Paulo, gatvėje Newton Prado, 140 lietuvis LIONGINAS PAZIKAS turi atidarys dailės - pašybos studija. Piešia įvairius paveikslus, portretus ir t. ant drobės alėjiniais dažais. Kas nori turėti gražų portretą, tesikreipia ten. Taip pat ten taisomi laikrodžiai ir kiti dalykai

Kur tik būsi, neužmirsk "Aido"

Jis parduodamas:
S. Paulo.

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retiro: Vaistinė «José Paulino» - rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje - rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Vila Anastazijoj Kirilausko krautuvėje; V. Zelinai: J. Vigelio krautuvė - rua 3 N.º 4; Sant'Anna: Menkaidio krautuvė, - rua Voluntarios da Patria 59; Mokoje - kampas rua da Mooca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakciją.

Rio de Janeiro.

Prano Dutkaus restorane «Vilnius» - rua de Catumbi, 4 «Vilnius» s-gos centre - Praça Tiradentes 64 ir Petro Jonušio dirbtuvėje - rua Bella, 106.

Santos.

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuo pasirūpins. Aidas turi būti visur parduojamas, visur platinamas. Nė vieno kampelio tenelieka, kur nebūtų Aido.

**Vokiečių fotografijų
įstaiga
"BERNARDO"**

Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namų fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.
Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S PAULO
Telephone 4-5576

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Stankevičių jau išvežė

Lietuvius Juozas Stankevičius jau tapo išvežtas Lietuvon. Jis buvo areštuotas 1936 m. rugpjūčio mėn. ir apkaltintas komunistiniame veikime. Pas jį rado susirašinėjimus su kitų šalių komunistais ir medžiagos komunistiniam laikraščiui, kurią jam prisuntę yra Grinža ir Genevičius, jau anksčiau išstremti iš Brazilijos. Stankevičių išstremti dekretas jau seniai buvo pasirašytas, bet dar tik šią savaitę jį išvežė.

K r s p.

Lietuviai kūriasi

S. Paulo priemiesėjų "vilosė" yra daug lietuvių namų savininkų. Yra lietuvių, daugiau pasiturinčių, kurie turi gražiai ir moderniai įrengtus namukus. Bet yra ir tokių, kurių gyvenami namai panašūs į barakus. Tokiai "kolonizacijai" patys kolonistai jokios reikšmės nepriduoda. Dėlto pastaruoju metu lietuvių stengiasi priemiesiuose įsigyti sau ūkelius vadinamas "šakaras". Šitokie kolonistai verčiasi neblogai. Visai netoli S. Paulo, prie Itapeberica vieškelio turi įsigijęs puikią šakara Pranas Remeikis. Penha ruože neseniai nusipirko "šakara" Feliksas Čemarka, kur žada įtaisyti vyno fabriką. Daug lietuvių yra, kurie nomuoja mažus ūkelius ir verčiasi daržovių auginimu, bitininkyste ir kt. smulkiu ūkio verslu. Nors iš tokių ūkelių - daržų didelių pelnų padaryti negalima, bet pragyventi duoda daug geriau, negu dirbant fabrikuose.

Alm.

Dar vis nenurimsta

Per paskutinį organizacijų posėdį bandeirantininkų prikurę Eidi-gevičius su Jurevičium norėjo padaryti "pučą" dar nesuorganizuotam Centre. Bet tas "sąmokslas" neiždegė, nors juodu abudu labai patriotiškai mėgino šita savo darbą pagrįsti. Bandeirantininkai pasigavę tas dvi apytamsios prašties būtybes ir toliau jas spaudžia, kad Centro organizatorius "buntavotų" nesidėti prie Centro. Eidi-gevičiui pavesta parapija subuntavoti. O jei nepasiseks parapijonus sukirsinti, tai bandeirantininkai įsakė daryti spaudimą bendruomenės kapelionui ir, jei nepasiduos, grąsinti kokiais tai nemalonumais.

Jurevičiui gi pavesta dar negimusių Centra griauti kitokiom priemonėm ir kitais keliais, kad Centras negalėtų užsiregistruoti atatinamos valdžios įstaigose.

Kol kas dar nežinomi rezultatai yra tų dviejų asmenų šiame niekšiškame darbe, bet, matyt, kad laukia rezultatų, nes ūpo pakėlimas pas bandeirantininkus yra nemažas.

Tai tokiais dalykais užsiima mūsų patriotai. Jie patys negalėdami sugriauti pradėto darbo, pasikvietai talkon vieną "piniginę kasos specialistą", o antrą tą, kuris atvykęs Brazilijon ieškojo paramos pas komunistus.

Lithuanietis.

Ką daro pinga

Pereitą sekmadienį ant Alto da Mooca vienoje karčiamoje gerė lietuvių Juozas Bukovas, Stasys Puras ir Petras Adomaitis. Nusigėrę išėjo ant gatvės ir svaipešė. Bukovas su borka permušė Purui galvą, o Adomaitis Bukovui perpiovė veidą. Distrikto policija už peštynes užvedė bylą ir peštukams reikės atsakyti.

Anksčiau policija į tokius peštukus dėmesio nekripdavo. Bet dabar yra išleista griežtas įstatymas ir už peštynes smarkiai baudžia, ypatingai dar jeigu būna kūno sužalojimai, tai

kaltininkas gauna apie 2-3 metus kalėjimo.

Lietuviai turi susilaikyti nuo tokių "šposų", nes kalėjimas atsisėsti ir išbūti apie porą metų, tai ne labai malonus dalykas.

Korespondentas.

Brazilija ir mės ateiviai

Mūsų kaip ateivių uždėtis yra - vengti viso to, kas yra draudžiama šio krašto šeiminkų ir dirbti tik savo gyvenimo užlaikymui ir jo pagerinimui. Gal, žinoma, pasitaikyti, kad dėl nežinojimo įstatymų, prasizengia vienas kitas. Ir tai nestebėtina, nes čia papročiai kiti, įstatymai mums nepažįstami, kalba taip pat svetima. Dėl to toks nusižengimas nelaikomas prasišalimu, o tik nežinojimu.

Bet yra ir tokių, kurie tyčia daro tai, kas yra draudžiama, kas negalima.

Šią savaitę brazilų laikraščiai paskelbė, kad tapo iš Brazilijos išstremtas lietuvis už komunizmo platinimą. Tokios naujienos mums lietuviams nėra malonios, nes dėl vieno reikia nukentėti keliems. Jei tokie dalykai draudžiami, tai kokių galų jais užimti, kam reikia savę žudyti ir kitiems kenkti. Kaip teko girdėti, šią savaitę išstremtas lietuvis buvo jo giminių atkviestas Brazilijon, kad jis čia duoną pelnytų, kad pagerintų savo būklę ir savo artimiesiems padėtų. Juk mes ateiviai savo valdžios nepastatysim, šeiminkais svetimo krašto netapsim. Tegul dirba savi žmonės, o mes būkime dėkingi, kad mums leidžia pelnytis duoną, duoda turėti savo kultūrinės įstaigas: savas mokyklas, savus laikraščius ir savas organizacijas. Mes galime susirinkimus daryti, kalbėti sava kalba, skaityti, mokintis. To mums niekas nedraudžia. Bet kaip jau pradėdama nosį kišti į svetimus reikalus, niekas nepagalostys ir pasakys: "Jei tau negerai, važiuok ten, iš kur atvažiavęs."

O mes juk atvažiavome ne tam, kad mus po kalėjimus varynėtų, kankintų, bet tam, kad gauti darbą, pagerinti savo būvį.

Tat žinokime savo padėtį ir nelyskime į dalykus tuos, kurie mum yra svetimi, kuriuos spręsti ne mūsų reikalas yra.

Emigrantas.

Persikėlė "Vilnius" s-ga

Rio de Janeiro lietuvių sąjunga "Vilnius" dėl susidėjusių tam tikrų aplinkybių, savo būstinę iš pračą Tiradentes 64 perkėlė į Rua Fonseca Telles 5 casa 1. Todėl visais reikalais žodžiu ir raštu prašome kreiptis nauju adresu.

Vilnius s-gos Valdybos sekretorius

P. Sinkėvičius.

Paieško broli

Aleksandras Sadauskas, gyv. S. Paulo, paieško broli Vladą Sadauską gyvenantį Rio de Janeiro mieste. Yra svarbus reikalas. Brolio prašo atsiskaityti adresu S. Paulo, rua Taquary 24.

Drg. Raulinaitis darbuojasi

Senas Aido skaitytojas Jurgis Raulinaitis gyvendamas fazendoje Jataty neužmiršta ir Aido surašdamas vis naujus Aido skaitytojus. Redakcija J. Raulinaičiui širdingai dėkoja.

Pavyzdingas ūkininkas

Paranos estade Sanges muu. lietuvis Rapolas Žadeikis turi ne mažą gražų ūkį, kuriame ūkininkauja jau kelintus metus. Apart ūkio, mūsų tautietis turi gražius Sanges mieste pasistatęs namus ir gyvena labai puikiai. R. Žadeikis yra susipratęs ir

apsiėvietęs lietuvis, skaito, lietuviškus laikraščius, ypač mėgiamiausias jo laikraštis yra Aidas.

X.

Šalčius atvyk Brazilijon

Matas Šalčius, kuris dabar gyvena Buenos Aires, buvo pradėjęs pirėti lietuviams Bolivijos raistus kolonizuotis. Bet toji kolonizacija jam nepavyko pravesti, tai ir pasiliko Argentinoj dabartiniu laiku jis leidžia laikraštį ir veda dvikovą su tenyksišiais lietuviams tautininkais. Tautininkai jį viešai apšaukė trečio internacionalo agentu, tat jie, norėdamas išvengti didesnių nemalonumų, žada atvažiuoti Brazilijon ir Brazilijos lietuvių kolonijoj daryti "parėtką".

Bairietis.

Dabar jau iš kito galo

Pereitų metų pabaigoje bandeirantininkai buvo gyvai sujude įsteigti didelę lietuvišką spaustuve ir spausdinti mokykloms vadovėlius. Šito projekto iniciatoriai jau buvo apskaičiavę, kiek jie turės pelno ir kaip lengvai galės kontus krauti.

Dabar tie patys bandeirantininkai nutarė tą patį darbą iš kito galo pradėti - spausdinti mokykloms vadovėlius, o vėliau jau, gal būt, spaustuve įsteigti.

Lietuvius.

Mūsų mokyklos ir mokytojai

Iš Lietuvos jau yra prisijūti keli mokytojai dirbti mūsų mokyklose. Juo geresni mokytojai, juo ir mūsų mokyklos stovės aukščiau. Taigi, mokyklų tinkamas pastatymas mokslo atžvilgiu priklauso mūsų mokytojams. Tačiau ne visi mokytojai tuo rūpi, visi, ypatingai mokytojai iš Lietuvos. Jie atvažiavę tuojaus, pasiaako, kad jiems tik mokyklos terūpės, kad pakelti jų lygį. Organizacijoms, kur viešpatuoja nesantaika, nesikiš. Bet štai, tie mokytojai pagyvena mėnesį, kita ir mokyklas visai pamiršta, pradeda veltis lietuvių nesantaikos balon ir iš idealisto mokytojo mes pamatome kolonijos grupių kiršintoją, nesantaikos sėją, provokatorių. Buvusieji pykčio ir neapykantos pravadyrai jau pasitraukia į šalį, nes jų vietą užima iš Lietuvos atvykęs mokytojas. O nuo to nukentėia ne kas kitas, kaip tik mūsų mokyklos.

Į mokyklas pradėdama žiūrėti abėjingai, mokytojas nustoja vardo ir kolonijai moralinis nuostolis darosi be galo didelis.

Jei mokytojai negali patys susivaldyti ir, vietoj mokyklas žiūrėti, lenda ten kur nereikia, tad kitiems reikėtų juos suvaldyti. Nuo ko priklauso mokytojai, turi drausmingai juos laikyti. Juk pastatytos brangios mokyklos Lietuvos lėšom, jos užlaikomos ir mokytojams algas moka irgi Lietuva. Tat ji ir nori, kad mūsų mokyklos būtų tikra kolonijos pažyba ir psididžiavimas ne tik iš paviršiaus, bet ir iš vidaus.

Čia nenoriu kaltinti visų mokytojų. Bet kad mokytojų tarpe yra neigiamai veikiančių mokytojų ir mokyklos varda, tai faktas. Mokytojai, kuriems rūpi tik mokyklos, o ne visokias provokacijas skleisti kolonijoj, turi sudrausti savo kolegas, kurie elgiasi ne taip, kaip turi elgtis. Tarp mokytojų ir kolonijos turi būti šilti santykiai, turi viešpatuoti draugiškumas. Betgi pilnai to mes nematome. Tat reikia padėtis taisyti.

Aušra.

Rado užmuštą lietuvi

Pereitą sekmadienį ant vieškelio į Villa Formosa žmonės rado negyvą žmogų. Buvo pranešta policijai ir policija lavoną nugabeno Araçá lavoninon. Policijai pasisekė išaiškinti šio žmogaus asmenybę, tai lietuvis Čitas, apie 21 metų amžiaus. Jis dirbo pas tūlus portugalus, kurie turi transporto automobilius ir vežiojo prekes. Tą naktį Čitas ir jo šeiminkai važiavo

į Villa Formosa ir Čitas daugiau nebegrįžo. Policija veda tardymą ir aiškina Čito mirties priežastį. Buve jo šeiminkai sako, kad jis iškrito iš automobilio ir automobilius užmušė.

S. Paulyje Čitas giminių neturi, bet, rodos, yra brolis fazendoje Santa Barbara ir dirba ant vatos, kur ir užmuštasis anksčiau dirbo.

K r s p.

Redakcijos atsakymai

G. Urbonui: pinigai gauti laikraštį siuntinėsim.

J. Mikalauskui: Prenumerata apmokėta ir laikraštį siuntinėjame.

J. Raulinaičiui: Aidas dėkoja už linkėjimus. Minėtiems asmenims asmenims laikraštį siuntinėsim.

A. Karpavičiui: Aidas dėkoja už pasižadėjimą rinkti prenumeratas.

~~~~~

Gegužės 29 d. (šeštadienį) São Caetano, rua Rio Branco 45 įvyksta

VAKARAS,

KURĮ RENGIA L.M.M.R. "RYTAS." Scenoje drama "Pirmi žingsniai". Po vaidinimu šokiai iki 4 val. ryto.

Pradžia 8 v. v.

Pakvietimai pas "Ryto" narius.

~~~~~

PAIESKOJIMAI

Gasparas Urbonas paieško broli Aleksandrą Urboną, su kuriuo gyvena Boa Vista fazendoj L. N-te 1929 m. Kas apie jį žino bei paties brolio prašau atsiliepti adresu: Refinadora Paulista, Tamoia. L. P.

Ieškomi: Akinfa Korsakovas, prieš 9 metus atvykęs Brazilijon ir gyvenęs São Paulo, rua Tito, 20, Agua Branca; linha Paulista, Jundiata, rua Kapitão Damasio Nr. 158; Rio de Janeiro, rua do Cattete Nr. 335.

Jurgis Šiputis, apie 70 m. amf. Brazilijon atvykęs prieš 7-9 metus ir čia dirbęs kokiame tai ginklų fabrike.

Kas žino ieškomų asmenų adresus, malonėkite pranešti Lietuvos Konsulatui: São Paulo Rua Aureliano Coutinho 88.

SIŪVYKLA A. BAGDONO Persikėlė į RUA DA MOO'CA, 543.

A. Bagdonas yra labai gerai pažįstamas lietuviams siūvėjas, yra diplomuotas Rygos Instituto ir Klaipėdos Amatų Rūmų. Siūva įvairius vyriškus rūbus. Darbą atlieka sąžiningai. Lietuviams daro nuolaidą. Medžiagų pasirinkimas taip pat įvairus.

PARSIDUODA SKLYPAS Ant Alto da Mooca, netoli prie rua da Mooca, pasiduoda kampinis, prie aikštės, žemės sklypas labai geromis sąlygomis. Kreiptis: Rua da Mooca, 309 kiekvieną dieną be sekmadienių ir rua Canindé, 110.

"AIDAS" GALIMA GAUTI Lapoje: Laikraščių pardavimo kioskoje, prie pat stoties. V. Zelinoj Jurgellavičius krautuvėj prie pat baznyčios ir Vigelio krautuvėj. S. Caetano prie geležinkelio stoties kioskoje. Canindės rajone: Rua Canindé, 92 - lietuvių krautuvėje.